

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Ірина ОВЧАРЕНКО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Черкаської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №32
Черкаської міської ради
Черкаської області

2024/2025 навчальний рік

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

педагогічної ради ЧЗОШ №32

29.08.2024 №1

Черкаська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №32 Черкаської міської ради Черкаської області – комунальний заклад.

Головною метою школи є забезпечення реалізації права громадянина на здобуття загальної середньої освіти.

Головними завданнями школи є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості учня, розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виконання вимог Державних стандартів загальної середньої освіти;
- підготовка учнів до подальшої освіти та трудової діяльності;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання шанобливого ставлення до родини. Поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного і психічного здоров'я учнів.

Прогнозована кількість учнів у школі на 2024/2025 навчальний рік 1094 учнів, які об'єднані в 38 класів. Із них

- І ступінь (1-4 класи) – 407 учнів (16 класів);
- II ступінь (5-9 класи) – 546 учнів (18 класів);
- III ступінь (10-11 класи) – 141 учнів (4 класи).

Навчання здійснюється українською мовою.

В школі функціонують класи з поглибленим вивченням математики – 9-М, інформатики – 8-Б, 9-І, української філології – 9-Ф. Здійснюється профільне навчання – 10-Ф, 11-Ф клас – профіль української філології, 10-М, 11-М – математичний профіль, 5-І, 6-І, 7-І, 8-І, 1-А, Б, 2-І, 3-І, 4-І – класи, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України». 1-Л, 2-Л, 3-Л, 4-Л – спеціальні класи для дітей з особливими освітніми потребами – з тяжкими порушеннями мовлення.

Освітній процес у Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №32 Черкаської міської ради Черкаської області організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 28 червня наступного року.

У 2024/2025 навчальному році навчання у закладі планується за інституційною (денною) та індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж, екстернат, домашня (сімейна)).

З 1 вересня 2024 року в школі буде функціонувати 12 інклюзивних класів, в яких будуть навчатися діти з особливими освітніми потребами: 1-В – із 4 та 3 рівнями підтримки; 2-Б – із 4

рівнем підтримки; 2-І - із 2 рівнем підтримки; 3-А - із 3 рівнем підтримки; 5-А – із 3 рівнем підтримки; 5-Б – із 4 та 3 рівнями підтримки; 6-В – із 2 та 3 рівнями підтримки; 7-А – із 3 рівнем підтримки; 8-В – із 3 рівнем підтримки; 9-М – із 3 рівнем підтримки; 11-Ф – із 3 рівнем підтримки; 11-М – із 3 рівнем підтримки;

Освітня програма Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №32 Черкаської міської ради Черкаської області (далі *Освітня програма*) розроблена за змістом та на виконання

- Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- Указу Президента України від 16 березня 2022 року №143 «Про загальноосвітню хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 №841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р;
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87;
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня»;
- Наказами Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №7955 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08.2021, №898, від 29.09.2021

№1031, від 13.12.2021 №1358, від 02.02.2022 №96, від 09.02.2022 № 143, від 11.04.2022 №324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам), від 03.08.2022 №698 та від 12.08.2022 № 743-22 щодо оновлення змісту освітніх програм для учнів 1-11 класів;

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 « Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 №1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»

Освітня програма окреслює єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом.

Освітня програма розроблена на основі:

для 1-В, 2-А, Б класів: Державного стандарту початкової освіти (2018) зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688, типової освітньої програми розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., 1-2 клас, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 №743-22;

для 3-А, Б, 4-А, Б класу: Державного стандарту початкової освіти (2018) зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688, типової освітньої програми розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., 3-4 клас, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 №743;

для 1-А, Б, 2-І, 3-І, 4-І класів: Державного стандарту початкової освіти (2018) зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688, типовий навчальний план 1-4 класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», затверджений наказом МОН України від 03.02.2021 №140 (додаток 2);

для 1-Л, 2-Л, 3-Л, 4-Л класів: Державного стандарту початкової освіти (2018) зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688, типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 26.07.2018 №814 (додаток 9); типової освітньої програми розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., 1-2 клас, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 743-22; типової освітньої програми розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., 3-4 клас,, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 743-22;

для 5-І, 6-І, 7-І класів: Державного стандарту базової освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 р. №898, типовою освітньої програми 5-7 класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», затверджений наказом Державної служби якості освіти «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково педагогічного проекту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптивний цикл (5-6 класи)» від 31.08.2022 №01-10/86; «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково педагогічного

проекту «Інтелект України» (базова середньої освіти, цикл базового предметного навчання (7-9 класи))» від 28.06.2024 №01-10/201;

для 5-А, Б, В, 6-А, Б, В, 7-А, Б класів: Державного стандарту базової освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 р. №898, Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (таблиця 3);

для 8-І класу: Державного стандарту базової освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 р. №898, типовий навчальний план 6-9 класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», затверджений наказом МОН України від 03.02.2021 №140 (додаток 3);

для 8-А, В класів: Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою Наказом МОН України від 20.04.2018 №405 (таблиця 1);

для 8-Б класу: Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №405 (таблиця 8);

для 9-М, І, Ф класів: Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №405 (таблиця 8);

для 10-11 класів: Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464) (таблиці 2, 3).

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів: - дитиноцентризму і природовідповідності; - узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання; - науковості, доступності і практичної спрямованості змісту; - наступності і перспективності навчання; - взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей; - логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей; - можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; - творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання; - адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Відповідно до ст.11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітня програма закладу загальної середньої освіти містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

- очікувані результати навчання;
- опис форм організації освітнього процесу
- опис інструментарію оцінювання;
- навчальні плани;
- перелік навчальних програм.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня освіти

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій МОН України (наказ МОН від 02.08.2024 №1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального

року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження визначено відповідно до вимог Державних стандартів.

Таблиця навчального навантаження

Клас	Навчальне навантаження на тиждень	Навчальне навантаження на рік
1	23	805
1 (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення)	23	805
2	25	875
2 (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення)	24	840
3	26	910
3 (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення)	25	875
4	26	910
4 (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення)	25	875
5	31	1085
5 (НПП Інтелект України)	31	1085
6	33	1190
6 (НПП Інтелект України)	34	1190
7	33,5	1225
7 (НПП Інтелект України)	35	1225
8	34,5	1207,5
8 (для класів з поглибленим вивченням інформатики)	36	1260
8 (НПП Інтелект України)	36	1260
9 (для класів з поглибленим вивченням української філології)	36	1260
9 (для класів з поглибленим вивченням інформатики)	36	1260
9 (для класів з поглибленим вивченням математики)	36	1260
10	38	1330
11	38	1330

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 5-7-х класів розподіляється між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік								
		5-А, Б, В			6-А, Б, В			7-А, Б		
		Мі н	Ма к	Різнця по галузі	Мі н	Ма к	Різнця по галузі	Мі н	Ма к	Різнця по галузі
Мовно-літературна	На тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3
	На рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105
Математична	На тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2
	На рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70
Природнича	На тиждень	1,5	3	1,5	2	5	3	7	9	2
	На рік	52,5	105	52,5	70	175	105	245	315	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	На тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5
	На рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5
Технологічна	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35
Інформатична	На тиждень	1	2	1	1	2	1	1	2	1
	На рік	35	70	35	35	70	35	35	70	35
Мистецька	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Фізична культура	На тиждень	3	3	0	3	3	0	3	3	0
	На рік	105	105	0	105	105	0	3	3	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень	7,5			9,5			6,5		
	На рік	262,5			332,5			227,5		

Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	35
	На рік	1085	1190	1225
Гранично допустиме навчальне навантаження	На тиждень	28	31	32
	На рік	980	1085	1120

	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік		
		5-I	6-I	7-I
Мовно-літературна	На тиждень	12,5	12,5	11
	На рік	437,5	437,5	385
Математична	На тиждень	6	6	6
	На рік	210	210	210
Природнича	На тиждень	3	5	8
	На рік	105	175	280
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	1,5	2,5	2
	На рік	52,5	87,5	70
Технологічна	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Іформатична	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Мистецька	На тиждень	1	1	1,5
	На рік	35	35	52,5
Фізична культура	На тиждень	3	3	3
	На рік	105	105	105
Усього	На тиждень	30	33	34,5
	На рік	1050	1155	1207,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.	На тиждень	1	1	0,5
	На рік	35	35	17,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету	На тиждень	31	34	35
	На рік	1085	1190	1225

(без урахування поділу на групи)				
Гранично допустиме річне навантаження учнів	На тиждень	28	31	32
	На рік	980	1085	1120

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №32 Черкаської міської ради Черкаської області. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

В класах І ступеня (1-4) варіативна складова реалізується через проведення консультацій та групових занять.

Інваріантна складова навчальних планів 1-Л, 2-Л, 3-Л, 4-Л класів (спеціальних класів для дітей з особливими освітніми потребами – з тяжкими порушеннями мовлення) включає години корекційно-розвиткової роботи, які спрямовані на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток зорового або слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Мета корекційно-розвиткової роботи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме включенню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.
3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура.

В класах II ступеня (5-9) варіативна складова реалізується через систему факультативів, індивідуальних занять та консультацій. В класах с поглибленим вивченням математики, інформатики, української філології години варіативної частини використовується на підсилення предметів інваріантної частини, які вивчаються поглиблено та предметів, які необхідні для кращого сприйняття учнями навчального матеріалу.

В 5-6-х класах варіативна складова використовується на вивчення міжгалузевих інтегрованих курсів: «STEM. 5-9 клас», (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.) (5-А, Б, В, 6-А, Б, В); курсу за вибором «Еврика» (Експериментальна навчальна програма розроблена творчим колективом під керівництвом д.п.н. професора І.В.Гавриш) (5-І, 6-І).

В 7-х класах варіативна складова використовується на вивчення міжгалузевих інтегрованих курсів: «STEM. 5-9 клас», (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.) (7-А, Б); курсу за вибором «Еврика» (Експериментальна навчальна програма розроблена творчим колективом під керівництвом д.п.н. професора І.В.Гавриш) (7-І).

В 8-х класах варіативна складова використовується на факультативи: «Логіка. Програма факультативного курсу для 5-9 класів» (авт. Буковська О.І., Васильєва Д.В., Лист ІМЗО від 10.07.2020 № 22.1/12-Г-557)» (8-А), «Моя Черкащина. Програма курсу за вибором для учнів 7-11 класів» (під керівництвом Мельниченко В., зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0219-2023, 4.0129-2023) (8-А), навчального курсу «Еврика» (Експериментальна навчальна програма розроблена творчим колективом під керівництвом д.п.н. професора І.В.Гавриш) (8-І); індивідуальні заняття та консультації з хімії (8-А, В), математики (8-Б, В), біології (8-В, Б), української мови (8- А, Б, В), географії (8-Б).

В 9-х класах варіативна складова використовується на індивідуальні заняття та консультації з математики (9-І), української мови (9- І).

Навчальний план для 10-х класів містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Для 10-х класів обрано другий варіант організації освітнього процесу, який містить перелік базових предметів, що включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів. Частину навчальних годин передбачено на забезпечення профільного спрямування навчання.

Так, зазначену мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту, для здобуття профільної освіти філологічного напрямку в 10-Ф, 11-Ф класі

було збільшено для профільного вивчення української мови та літератури, для здобуття профільної освіти математичного напрямку в 10-М, 11-М класах для профільного вивчення математики було збільшено для поглибленого вивчення алгебри та геометрії.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами, що вивчаються на рівні стандарту.

Із запропонованого переліку учні обрали два предмети: «Інформатику», «Технології», які будуть вивчатися одночасно два предмети в 10 і 11 класах.

В 10-х класах варіативна складова використовується на індивідуальні заняття та консультації з алгебри (10-М), біології (10-Ф, М), хімії (10-Ф, М), історії (10-Ф, М), математики (10-Ф), української мови (10-М, Ф), інформатики (10-Ф), географії (10-Ф).

В 11-х класах варіативна складова використовується на факультативе «Розвиток м'яких (soft skills) навичок як готовність до самореалізації підлітка» (автор Флярковська О. В.) (11-М, 11-Ф) та індивідуальні заняття та консультації з хімії (11-Ф, М), біології (11-Ф), історії (11-М, Ф), української мови (11-М), математики (11-Ф), географії (11-Ф), фізика (11-М), англійської мови (11-М, Ф)

Навчальні плани зорієнтовані на роботу школи за 5-денним навчальними тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу. Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин, у 5-11 класах – 45 хвилин.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за №229/6517 (зі змінами).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів (тобто які компетентності мають формуватися у здобувачів освіти під час вивчення певної теми), зазначених у типових освітніх програмах.

Для 1-4 класів:

Ключові компетентності	Компоненти
-------------------------------	-------------------

Вільне володіння державною мовою	- вміння усно й письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти; - любов до читання; - відчуття краси слова; - усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження; - готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
Здатність спілкуватися іноземними мовами	- можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях; - оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
Математична компетентність	- виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі; - моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань; - усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
Компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій	- допитливість, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї; - самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати; - формувати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів; - пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження.
Інноваційність	- відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо); - формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентісного підходу, забезпечують професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
Екологічна компетентність	- усвідомлення основи екологічного природокористування - дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства
Інформаційно-комунікаційна компетентність	- опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування; - здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
Навчання впродовж життя	- опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання; - організація власного навчального середовища; - отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб; - визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення; - навчання працювати самостійно і в групі.
Громадянські та соціальні компетентності	- усвідомлення ідей демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, рівних прав і можливостей; - співпраця з іншими особами для досягнення спільної мети; - активність у житті класу та школи;

	- повага до прав інших осіб; - уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України; - дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя
Культурна компетентність	- залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
Підприємливість та фінансова грамотність	- ініціативність; - готовність брати відповідальність за власні рішення; - вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей; - усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці; - готовність до втілення в життя ініційованих ідей; - прийняття власних рішень.

Наскрізнi освітні лінії у початковій школі є одним з ключових компонентів програми НУШ. Їх вивчення та застосування передбачає формування наступних наскрізних умінь у школярів: розв'язання проблем; критичне мислення; творче мислення (креативність); співпраця; ефективне спілкування; розвиток власного емоційного інтелекту; дослідження; організації своєї діяльності; рефлексія; вдумливе читання.

Для 5-7 класів

Ключові компетентності	Вимоги
Вільне володіння державною мовою	Здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо; здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження.
Здатність спілкуватися іноземними мовами	Здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою; відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій

	формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації.
Математична компетентність	Розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини.
Компетентності вгалузі природничих наук, техніки й технологій	Формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності.
Інноваційність	Здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів.
Екологічна компетентність	Усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.
Інформаційно-комунікаційна компетентність	Усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.
Навчання впродовж життя	Здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна.
Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням	Спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію; виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та

рівних прав і можливостей	ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності.
Культурна компетентність	Передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва
Підприємливість та фінансова грамотність	Ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проєктів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, добросовісне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формувати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Для 8-11-х класів:

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формувати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого

	оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, навчально-методичні комплекси, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії

Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, розв'язувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів розв'язання проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток»,

«Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у розв'язанні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку дбайливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння розв'язувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади та суспільства, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкт тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності та думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості та чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Розв'язання проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
---	--

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактування, приклади та методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес в закладі освіти організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Організація освітнього процесу здійснюється в очному або дистанційному режимах. За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Відповідно до статті 14 Закону України «Про повну

загальну середню освіту» учні закладу освіти мають право на забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії, яка формується шляхом визначення власних освітніх цілей, а також вибору суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними форм здобуття загальної середньої освіти; навчальних планів та програм, навчальних предметів, форм організації освітнього процесу, засобів, методів навчання. Для здобуття повної загальної середньої освіти у закладі організовується навчання за інституційною (денною) та індивідуальною (педагогічний патронаж, екстернат, домашня (сімейна)) формами навчання, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Екстернат – це спосіб організації навчання учнів, за яким освітня програма повністю засвоюється учнем самостійно, а оцінювання результатів навчання проводиться, як правило, до закінчення навчального року. Екстернат може організовуватись лише з передбачених законодавством причин.

Домашня (сімейна) форма навчання – це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття повної загальної середньої освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Учні, які здобувають освіту за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію.

Педагогічний патронаж – це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми учнем, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

Організація навчання за кожною із форм регулюється відповідними Положеннями:

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти й науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти й науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти й науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224) зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти й науки України від 24.02.2023 № 201.

Під час надзвичайних обставин школа організовує освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для

учасників освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання через хмарне програмне забезпечення Google Workspace for Education.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: урок формування компетентностей; урок розвитку компетентностей; урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; урок корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусія, уроки з навчанням одних учнів іншими тощо), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки та закономірностей освітнього процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досягатимуться через використання діяльнісного підходу, проблемного навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Вчителі школи при проведенні освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання:

- планують уроки відповідно до календарно-тематичного планування та забезпечують виконання освітньої програми з предмета;
- онлайн-уроки проводять відповідно до розкладу уроків із застосуванням сервісу Google-meet;

- завдання до уроку розміщують в Google Classroom, створених для кожного предмету у кожному класі;
- при застосуванні допоміжних онлайн-сервісів для проведення тестувань, опитувань, спільної роботи тощо посилення розміщують в Google Classroom.
- після закінчення онлайн-уроку повідомляють батькам про відсутність дітей на уроці та проводять оцінювання знань учнів, використовуючи електронний журнал на платформі “Єдина школа”;
- для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), забезпечують використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

При цьому обсяг навчального навантаження не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Кадрове забезпечення Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №32 здійснено відповідно до навчального плану школи. На початок 2024/2025 навчального року в школі нараховується 80 педагогічних працівників. Розстановка кадрів здійснюється відповідно до фаху та їх компетенції.

Якісний склад педагогічних працівників у 2024/2025 році наступний: спеціаліст вищої категорії – 40; спеціаліст першої категорії – 9; спеціаліст другої категорії – 10; спеціаліст – 15.

Педагогічні звання мають 31 вчитель, із них 12 осіб – звання «старший учитель», 19 осіб – звання «учитель-методист».

Усі вчителі мають педагогічну освіту. Учителів з вищою освітою – 80, 3 – має базову вищу освіту, молодший спеціаліст – 2, практичний психолог-методист – 1.

У школі функціонує 38 навчальних кабінетів, 12 кабінетів для проведення окремих предметів, 2 навчальні майстерні, їдальня, актова зала, спальня ГПД, танцювальна зала, кабінет психолога та соціального педагога, бібліотека, медіатека, бібліотечне сховище, медичний кабінет, методичний кабінет, ресурсна кімната. Школа забезпечена найпростішим укриттям, розрахованим на 1000 осіб.

Стан навчальних кабінетів в основному відповідає вимогам освітнього процесу. Усі навчальні кабінети оснащені меблями, технічними засобами навчання і наочними посібниками.

Для дітей з особливими освітніми потребами обладнано пандус, спеціальні туалетні кімнати, кабінет логопеда, кабінет ЛФК, сенсорно-ресурсну кімнату.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Мета внутрішнього моніторингу:

- визначення результативності навчання та виховання учнів;
- перевірка відповідності змісту освіти сучасним вимогам суспільства;
- визначення ефективності використання ресурсів;
- створення сприятливих умов для виявлення і підготовки здібної та обдарованої молоді;
- виявлення та підтримка творчих педагогів, підняття їх престижу;
- удосконалення педагогічних технологій;
- удосконалення діяльності школи, вироблення та коригування управлінських рішень;
- планування та прогнозування розвитку навчального закладу;
- визначення позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності школи.

Етапи проведення моніторингових досліджень:

- I етап - підготовчий, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію;
- II етап - практичний: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів;
- III етап – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.

Опис інструментарію оцінювання

Початкова школа Характерною ознакою оцінювання в початкових класах є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктної позиції учнів через активне залучення їх до самооцінювання/ взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Реалізацію *формувальної функції* оцінювання забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Об'єктами оцінювання є результати навчання здобувачів освіти, у тому числі процес їх досягнення ними. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» результати навчання - це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Задля здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів щодо можливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них виокремлюються об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання) та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;
- підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання в гімназії і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час самооцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, повідомляючи учням та їхнім батькам.

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» у 1-2 класах об'єктивні результати навчання виражаються вербальною оцінкою, у 3-4 класах під час підсумкового оцінювання з метою отримання об'єктивних результатів навчання запроваджена рівнева оцінка. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1- 4 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 13.07.2021 № 813).

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/ електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

Базова школа

5-7-і класи. Оцінювання учнів 5-7-х класів відбувається відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». Оцінювання результатів навчання учнів 5- 7-х класів здійснюється з використанням 12-бальної системи.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством, результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-7-го класу з предметів/інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Загальні критерії оцінювання (додаток 1) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 2).

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми). За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власною шкалою оцінювання результатів навчання учнів. У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до 12-бальної шкали оцінювання.

Правила і процедури. Оцінювання здійснюється як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове). Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти необхідно:

- визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові і очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними Навчальними програмами;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання; надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним;
- важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному;
- доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень;
- труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально;
- зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням

критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;

- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо); - спостереження; - аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проект; - робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / Інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися шкільний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити

рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

З метою забезпечення вільного вибору педагогічними працівниками методик, технологій навчання підходи до оцінювання у різних класах закладу освіти можуть мати відмінності, що спрямовані на реалізацію обраних освітніх програм. Особливості організації оцінювання в певному класі за певний предмет ініційовані професійними спільнотами та схвалені на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

Формувальне оцінювання. Формувальне оцінювання – інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня і учениці тощо).

Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня – розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього – уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого – уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до

високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

За потреби, для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання. Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими очікуваними б результатами навчання, визначеними Державним стандартом модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють **семестрові оцінки за групами результатів**. На підставі оцінок за групами результатів виставляють **загальну оцінку за семестр** з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є

середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень (далі – Свідоцтво). Результати ДПА – у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти. За умови використання власної шкали оцінювання заклад має визначити та описати в освітній програмі правила переведення загальної оцінки результатів навчання за рік у систему, визначену законодавством (12-бальну систему), для виставлення у Свідоцтво досягнень.

Свідоцтво досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти. Запропонована форма Свідоцтва є орієнтовною.

«Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічні колективи закладів освіти визначають самостійно.

«Характеристика результатів навчання». Заповнення цієї частини Свідоцтва здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів / інтегрованих курсів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу освіти.

8-9-і класи. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 13.04.2011 №329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 25.08.2013 № 1222.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення теми/розділу з метою визначення рівня розуміння і первинного засвоєння учнями окремих елементів змісту теми/розділу, зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем/розділів уроків, закріплення знань, умінь і навичок, їх актуалізації перед вивченням нового матеріалу.

Поточну перевірку проводять індивідуально або фронтально в усній чи письмовій формі систематично в межах кожної теми, визначеної освітньою програмою. Вона передбачається учителем/учителькою під час підготовки до кожного уроку і знаходить своє відображення у

поурочних планах (конспектах) уроків. Поточна перевірка може здійснюватись у формі короткотривалої (10-15 хвилин) самостійної письмової роботи, яка охоплює певну частину навчального матеріалу. Як правило, вона носить діагностичний характер.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестація при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися:

- важливість тем, які вивчались у I та II семестрах;
- тривалість їх вивчення та складність змісту;
- динаміка особистих навчальних досягнень учня з предмета протягом року;
- уміння застосовувати учнем набуті протягом навчального року знання тощо.

Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

У випадках, що не зазначені у методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, приймає вчитель, керуючись правом на автономію у професійній діяльності. За потреби, це рішення погоджується з директором закладу освіти.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ
оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Р і в е н ь	Бал	Загальна характеристика
П о ч а т	1	<i>Учень /учениця:</i> - сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок;

к о в н й		- виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; - передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<i>Учень / учениця:</i> - відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; - виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. - комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	<i>Учень / учениця:</i> - відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; - виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. - висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
С е р е д н й	4	<i>Учень / учениця:</i> - відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття / терміни / навчальні дії; - виконує завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; - використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<i>Учень / учениця:</i> - застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому / прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища / навчальні дії; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; - підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	<i>Учень / учениця:</i> - застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії, наводить прості приклади; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо

		розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; - спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
Д о с т а т н і й	7	<i>Учень / учениця:</i> - знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; - виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. - долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	<i>Учень / учениця:</i> - аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; - виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; - запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	<i>Учень / учениця:</i> - аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; - виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. - ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
В и с о к и й	10	<i>Учень / учениця:</i> - виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі;

		- розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
11		<i>Учень / учениця:</i> - узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; - узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
12		<i>Учень / учениця:</i> - оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях; - застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики та прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; - виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних поглядів і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Освіта в Україні сьогодні переживає не найкращі часи. За час пандемії COVID-19 та далі від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну діти зазнали значних втрат у навчанні. Спершу дистанційне навчання, повітряні тривоги й перебування в укриттях, відсутність електроенергії та нестабільний психологічний стан — ось неповний перелік зовнішніх чинників, які впливали і продовжують залишати свій слід на якості освіти дітей і сформованості в них необхідних навичок. Тож зараз гостро стоїть питання створення та впровадження програм з надолуження освітніх втрат.

Освітні втрати — це прогалини у знаннях і навичках, які виникають в учнівства під час освітнього процесу у порівнянні зі стандартами освіти та очікуваними результатами навчальних здобутків.

З метою подолання прогалин в знаннях учнів в закладі освіти розроблено гнучку програму та стратегію подолання освітніх втрат, як навчальних так і виховних та психологічних, включаючи короткотривалі та довготривалі надолуження, коригування, поєднання.

Програма подолання освітніх втрат за 2024-2025 навчальний рік, викликаних реаліями воєнного часу

№ з/п	Зміст роботи	Дата виконання	Відповідальні
1.	Визначення базових предметів	29.08.24	Педагогічний колектив
2.	Затвердження базових предметів: ✓ початкова школа:	29.08.24	Учителі 1-4 класів та

	-українська мова (читання та письмо); -математика; ✓ середня школа 1) НУШ, 5-9 класи): -українська мова та література; -математика; -англійська мова; 2) 10-11 класи: -українська мова та література; -математика; -англійська мова; -історія України;		учителі-предметники
3.	Розробити діагностичні тести для визначення рівня опорних знань у школярів та вимірювання освітніх втрат з конкретного предмета.	Серпень 2024	Вчителі-предметники та учителі початкової школи
4.	Провести перші діагностувальні роботи без оцінювання: з метою виявлення прогалин.	1 тиждень вересня	Учителі-предметники та учителі 2-4 класів
5.	Провести аналіз результатів діагностувальних робіт з метою виокремлення уроків для повторення, коригування, уроків консультаційного характеру; продумати різноманітні завдання, підшукати додаткові інтернет-ресурси, що дають можливість самостійного повторення вивченого в цікавій та ігровій формах.	2 тиждень вересня	Учителі-предметники та учителі 2-4 класів
6.	З'ясувати пріоритетність тем, з яких виявлено найнижчі результати.	Вересень	Учителі-предметники та учителі 2-4 класів
7.	Здійснити адаптивне гнучке планування, яке передбачає: -перерозподіл навчального часу між темами; - закріплення раніше вивчених тем (на уроках та індивідуальні консультації учнів за запитом); - або розроблення власної навчальної програми, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат.	До наступного уроку	Учителі-предметники та учителі 2-4 класів
8.	Відповідно плану повторення, закріплення раніше вивчених тем, повторювати навчальний матеріал на відведених для цього уроках та індивідуальних консультаціях.	Вересень	Учителі-предметники та учителі 2-4 класів
9.	Провести ДР № 2 з метою перевірки рівня подолання освітніх втрат.	Початок жовтня	Адміністрація закладу, вчителі
10.	Провести аналіз результатів діагностувальних робіт	Жовтень	Адміністрація закладу
11.	Продовжити надолуження освітніх втрат через повторення базових знань кожної нової теми.	Вересень-грудень	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
12.	Провести ДР №3 з метою виявлення результатів роботи над подоланням освітніх втрат протягом I семестру	Грудень	Адміністрація закладу, вчителі

	Продовжити роботу над подолання освітніх втрат протягом II семестру	Січень-травень 2025 року	
	Провести ДР №3 з метою виявлення результатів роботи над подоланням освітніх втрат протягом навчального року.	Травень 2025 року	
10.	Використовувати години навчальної практики для проведення додаткових занять з предметів	Червень 2025 року	Учителі-предметники та учителі 1-4 класів
14.	Провести моніторинг результативності проведеної роботи із подолання освітніх втрат з метою коригування планування діяльності закладу на наступний навчальний рік.	Червень 2025 року	Адміністрація закладу

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ
Черкаської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №32
Черкаської міської ради Черкаської області

Навчальний план
початкової школи з навчанням українською мовою
для закладів загальної середньої освіти, які працюють за
науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		1-А,Б	2-І	3-І	4-І
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6	6
Мовно-літературна	Іноземна мова	2+1	3	3	3
Математична	Математика	3	4	4	4
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8	8+1	8+1	8+1
Математична					
Природнича					
Соціальна і здоров'я збережувальна					
Громадянська та історична					
Технологічна					
Фізкультурна					
Мистецька					
Інформатична					
	Інформатика			1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	2
Усього		20+3	22+3	23+3	23+3
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>		1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження учня		20	22	23	23
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26

**Навчальний план
початкової школи з навчанням українською мовою**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	1-В	2-А, Б	3-А, Б	4-А, Б
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова (англійська мова)	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ	7	7	7	7
Інформатика (у курсі “Я досліджую світ”)	-	1	-	-
Інформатика	-	-	1	1
Образотворче мистецтво.	1	1	1	1
Музичне мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Усього	19+3	21+3	22+3	22+3
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження учня	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах			
		1-Л	2-Л	3-Л	4-Л
Українська мова		5	5	5	5
Іноземна мова (англійська мова)		2	3	3	3
Математика		3	3	4	4
Я досліджую світ		7	7	7	7
Інформатика (у курсі “Я досліджую світ”)		-	1	-	-
Інформатика		-	-	1	1
Образотворче мистецтво		1	1	1	1
Музичне мистецтво		1	1	1	1
Фізична культура		3	3	3	3
Усього		19+3	21+3	22+3	22+3
Корекційно-розвиткова робота	Корекція мовлення	5	5	5	5
	Корекція розвитку	3	3	3	3
	Логоритміка	2	2	2	2
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2
<i>Додаткові години на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації</i>		1	1	1	1
Індивідуальні заняття та консультації		1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи та годин корекційно-розвиткової роботи)		23	25	26	26

Навчальний план
5-х класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		5-А	5-Б	5-В
Мовно-літературна	Українська мова	5	4	4
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	4	4	3,5
Математична	Математика	4	5	6
Природнича	«Пізнаємо природу» (інтегрований курс)	2	2	2
Соціальна і здоров'я збережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут» (інтегрований курс)	1	1	1
Громадянська та історична	«Досліджуємо історію і суспільство» (інтегрований курс)	1	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2	1,5
Технологічна	Технології	2	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
STEM		1,5	1,5	1,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	7,5	7,5
Разом		28+3	27+3	27+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3	28+3

Навчальний план
6-х класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6-А	6-Б	6-В
Мовно-літературна 10-13	Українська мова	4	4	4+1
	Українська література	1,5	1,5	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5	4	4
	Зарубіжна література	1,5	1	1,5
Математична	Математика	6	5	4
Природнича	«Пізнаємо природу» (інтегрований курс)	2	2	2
	Географія	2	2	2
Соціальна і здоров'я збережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут» (інтегрований курс)	1	1	1
	Культура добросусідства	0,5	0,5	0,5
Громадянська та історична	«Досліджуємо історію і суспільство» (інтегрований курс)	2	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	2	1,5
Технологічна	Технології	2	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
STEM		1,5	1,5	1,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		9,5	9,5	9,5
Разом		31+3	31+3	31+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31+3	31+3	31+3

Навчальний план
5-го, 6-го класів з навчанням українською мовою
для закладів загальної середньої освіти, які працюють за
науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5-І	6-І
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	5	5
	Зарубіжна література	1,5	1,5
Математична	Математика	6	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля.	2	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття.	1	1
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Навчаємося разом	1	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1,5	2,5
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5	0,5
	Музичне мистецтво	0,5	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Усього		30	33
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Курс за вибором "Еврика"		1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	34

Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31
---	----	----

Навчальний план
7-го класу з навчанням українською мовою
для закладів загальної середньої освіти, які працюють за
науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		7-І
Мовно-літературна	Українська мова	3
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	5
	Зарубіжна література	1,5
Математична	Алгебра	3,5
	Геометрія	2,5
Природнича	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Історія: Україна і світ (інтегрований курс)	2
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5
	Музичне мистецтво	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом(без фізичної культури + фізична культура)		31,5+3
<i>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>		0,5
Еврика		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32

Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	32+3
--	------

**Навчальний план
7-х класів з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		7-А	7-Б
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1	1,5
Математична	Алгебра	3,5	3
	Геометрія	2,5	2
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбежувальна	«Здоров'я, безпека та добробут» (інтегрований курс)	1	1
Громадянська та історична	Історія: Україна і світ (інтегрований курс)	2	2
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
STEM		1,5	1,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5	6,5
Разом(без фізичної культури + фізична культура)		32+3	32+3

Гранично допустиме навчальне навантаження	32	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	32+3	32+3

Навчальний план
8-го класу з навчанням українською мовою
для закладів загальної середньої освіти, які працюють за
науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	8-І
Українська мова	3
Українська література	1,5
Іноземна мова (англійська)	5
Зарубіжна література	2
Алгебра	3,5
Геометрія	2,5
Біологія	2
Географія	2
Фізика	2
Хімія	2
Навчаємося разом	1
Інтегрований курс: Історія: Україна і світ	2,5
Мистецтво	1
Технології (Трудове навчання)	1
Інформатика	1,5
Фізична культура	3
<i>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>	0,5
Навчальний курс “Еврика”	0,5
Разом	33+3

Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класу на групи)	36

**Навчальний план
8-го класу з поглибленим вивченням інформатики
з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		8-Б
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова(англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів:		3,5

Інформатика	2
Англійська мова	1
Разом	30,5+3
<i>Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації</i>	2+0,5
Індивідуальні заняття та консультації	2,5
Українська мова	0,5
Математика	0,5
Географія	0,5
Біологія	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	33+3

**Навчальний план
8-х класів з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А	8-В
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		28,5+3	28,5+3
<i>Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації</i>		3	3
Факультатив		2	-
Логіка		1	-
Моя Черкащина		1	-
Індивідуальні заняття та консультації:		1	3
Математика		-	0,5
Хімія		0,5	0,5
Українська мова		0,5	1
Біологія		-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	31,5+3

Навчальний план
9-го класу з поглибленим вивченням математики
з українською мовою навчання

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9-М
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова(англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2+1
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5

	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів:		3
Алгебра		3
Геометрія		-
Разом		32+3
<i>Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації</i>		1
Індивідуальні заняття та консультації		-
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
9-го класу з поглибленим вивченням української мови та літератури

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9-Ф
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2+0,5
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2

Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів:		3
Українська мова		2
Українська література		1,5
Разом		32+3
<i>Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації</i>		1
Індивідуальні заняття та консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

**Навчальний план
9-го класу з поглибленим вивченням інформатики
з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9-І
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова(англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1

	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів:		3
Інформатика		2
Англійська мова		1
Разом		32+3
<i>Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації</i>		1
Індивідуальні заняття та консультації		1
Українська мова		0,5
Математика		0,5
Історія		-
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

**Навчальний план
для 10 класу з профільним вивченням української мови та літератури**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10-Ф	11-Ф
Базові предмети	27	26
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Іноземна мова (англійська)	2	2

Зарубіжна література	1	1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	3	3
Астрономія	-	1
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5
<i>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>	8	9
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Разом	31+3	30+3
Факультатив		
Розвиток «М'яких навичок»(Soft skills) як готовність до самореалізації підлітка	-	0,5
Індивідуальні заняття та консультації	4	4,5
Біологія	0,5	1
Хімія	0,5	0,5
Математика	1	1
Англійська мова (I група/ II група)	-	0,5/0,5
Інформатика	1	-
Історія	0,5	0,5
Географія	0,5	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38	38

Навчальний план
для 10-11 класів з профільним вивченням математики
з українською мовою навчання

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
--------------------	-------------------------------------

	10-М	11-М
Базові предмети	27	26
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Іноземна мова (англійська)	2	2
Зарубіжна література	1	1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Алгебра	1,5	1,5
Геометрія	1,5	1,5
Біологія та екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	3	3
Астрономія	-	1
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5
<i>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>	8	9
Алгебра	3,5	4,5
Геометрія	1,5	1,5
Разом	32+3	32+3
Факультатив		
Розвиток «М'яких навичок»(Soft skills) як готовність до самореалізації підлітка	-	0,5
Індивідуальні заняття та консультації	3	2,5
Алгебра	1	-
Біологія	0,5	-
Історія	0,5	0,5
Українська мова	0,5	0,5
Фізика	-	0,5
Хімія	0,5	0,5
Англійська мова	-	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38	38

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Перелік навчальних програм для школи І ступеня

1. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 клас (наказ МОН України від 08.10. 2019 року № 1272);
2. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 3-4 клас (наказ МОН України від 08.10.2019 року № 1273);
3. Типові навчальні плани 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проєкт «Інтелект України» (наказ МОН України від 03.02.2021 №140)
4. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (Рібцун Ю. В.)
5. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (Куравська Л. С.)
6. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для підготовчих, 1-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (Чепурний А. В.)
7. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Куравська Л. І.)

Перелік навчальних програм
для учнів 5 - 6 класів загальноосвітніх навчальних закладів,
які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».

(наказ МОН України від 03.02.2021 №140)

№	Клас	Назва навчальної програми
1	5-6	Навчальна програма «Вступ до Історії» 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
2	5-6	Навчальна програма «Технології» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
3	5-6	Навчальна програма «Еврика» 5-8 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
4	5-6	Навчальна програма «Зарубіжна література (2 год)» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
5	5-6	Навчальна програма «Українська мова» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
6	5-6	Навчальна програма «Українська література» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
7	5-6	Навчальна програма «Математика» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
8	5-6	Навчальна програма «Навчаємось разом» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
9	6	Навчальна програма «Географія» 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
10	6	Навчальна програма «Біологія» 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
11	5-6	Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти.

Перелік навчальних програм
для учнів 7 класів загальноосвітніх навчальних закладів,
які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».

(Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 15 квітня 2024 року)

№	Клас	Назва навчальної програми	
2	7-9	Навчальна програма «Історія: Україна і світ. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Аркуша О. Г., Боарь М. С., Лихолай О. С., Мудрий М. М., Пастушенко Р. Я., Хлипавка Л. М.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з історії від 27 березня 2024 року (протокол № 6); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0231-2024
3	5-9	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Туташинський В. І.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 24.07.2023 № 883
4	5-8	Навчальна програма курсу за вибором «Еврика» для 5-8 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол № 7); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0190-2022
5	7-9	Навчальна програма інтегрованого курсу «Зарубіжна література і мистецтво. 7-9 класи» (1,5 години на тиждень) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 15 квітня 2024 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0245-2024
6	5-9	Навчальна програма «Українська мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Семихат Н. В., Дроф'як С. М., Новожилова Н. М.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з української мови від 13 червня 2022 (протокол № 2); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0251-2022
7	7-9	Навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 15

		проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В.)	квітня 2024 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0246-2024
8	7-9	Навчальна програма «Математика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 28 лютого 2024 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0202-2024
9	5-9	Навчальна програма «Навчаємося разом (інтегрований курс)» для 5-9 класів для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково- педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є. В.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0257-2022
10	6-9	Навчальна програма «Г еографія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гога С. С., Свір Н. В.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з географії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0196-2022
11	7-9	Навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Задорожний К. М., Калиновська Г. О.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з біології та екології від 23 лютого 2024 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0194-2024
12	7-9	Навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Бондаренко М. В., Євлахова О. М.)	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з фізики й астрономії від 22 березня 2024 року (протокол № 6); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0208-2024
13	7-9	Навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І.	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з хімії від 15 квітня 2024 року (протокол № 8); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та

		В., Зубова Т. М., Макєєв С. Ю., Сизих Ю. В.)	навчальним програмам за № 3.0266-2024
14	7-9	Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (Баженков Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН України від 24.07.2023 №883
15	7-9	STEM. 7-9 класи (міжгалузовий інтегрований курс) для закладів загальної освіти (Бутурліна О.В., Артемева О.Є., Крижановський С.М., Мізіченко Т.М., Мостепан Н.М., Новікова Г.С., Хорищенко О.А.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН України від 14.08.2024 №1138

Перелік модельних навчальних програм

для учнів 5, 6-х класів загальноосвітніх навчальних закладів

(* наказ МОН України від 12.07.2021 №795, ** наказ МОН України від 10.10.2023 №1226, *** наказ МОН України від 17.08.2022 №752, **** МОН України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН України від 29.09.2021 № 1031)

Освітня галузь	Назва	Автор(и)
Мовно-літературна (Українська мова, українська та зарубіжна література)	1.«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*) 2.«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (**) 3.«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти/ (**) 4. «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (*)	1. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д. 2. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А. 3. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тихоненко С., Вітко М., Джангобекова Т. 4. Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
Математична	1. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*)	1. Істер О.С.
Природнича	1.«Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (*)	1.Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
Громадянська та історична освіта	1. «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи для	1. Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.

	закладів загальної середньої освіти (інтегрований курс)» (*)	
Соціальна та здоров'язбережна	1.«Здоров'я, безпека, добробут» 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти. (**) 2. «Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*)	1. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л 2. Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.
Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*)	Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*)	Морзе Н.В., Барна О.В.
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти. (*)	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. (***)	Педан О.С., Коломосьць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші
Міжгалузеві інтегровані курси	«STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (****)	Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.

Перелік модельних навчальних програм

для учнів 7-х класів загальноосвітніх навчальних закладів

(*наказ МОН України від 24.07.2023 №883, **наказ МОН України від 10.10.2023 №1226, ***наказ МОН України від 12.07.2021 №795, ****наказ МОН України від 09.02.2022 №143, *****наказ МОН України від 16.08.2023 №1001, *****наказ МОН України від 06.09.2023 №1090, *****наказ МОН України від 27.12.2023 №1575)

Освітня галузь		
	Назва	Автор(и)

Мовно-літературна (Українська мова, українська та зарубіжна література)	1.«Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (*) 2.«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*) 3.«Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року).(**) 4. «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (***)	1. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д. 2. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А 3. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т. 4. Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
Математична	1. «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*) 2. «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*)	1. Істер О.С. 2. Істер О.С.
Природнича	1 «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (*****) 2. «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти.(****) 3. «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*****) 4. «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*****)	1. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П. 2. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М. 3. Кременський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О. 4. Григорович О. В.
Громадянська та історична освіта	1. «Історія: Україна і світ. 7–9 класи (інтегрований курс)» (варіант 2) для закладів загальної середньої освіти. (*)	Власова Н.С., Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І. Я.
Соціальна та здоров'язбережн а	1 «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (*)	Воронцова Т.В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.
Технологічна	«Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*****)	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
Інформатична	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*****)	Морзе Н.В., Барна О.В.

Мистецька	«Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти. (*****)	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. (*)	Баженов Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші

**Перелік навчальних програм для учнів 8-9 класів
загальноосвітніх навчальних закладів**
(наказ МОН України від 03.02.2021 №140, від 07.06.2017 № 804 ,
від 17.07.2013 № 983, від 23.10.2017 №1407)

№	Клас	Назва навчальної програми	Наказ, яким затверджено
1	5-9	Основи здоров'я 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
2	5-9	Історія України, Всесвітня історія 5-9 класи	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
3	6-9	Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
4	6-9	Програма з географії для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
5	5-9	«Мистецтво 5-9 класи» Автор Л.Масол. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
6	5-9	Трудове навчання для 5-9 класів (дівчата). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
7	5-9	Трудове навчання для 5-9 класів (хлопці). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
8	5-9	Програма із зарубіжної літератури для 5-9 класів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
9	7-9	Хімія 7-9 класи (рівень стандарту)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
10	5-9	Навчальна програма з математики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
11	8-9	Навчальна програма поглибленого вивчення математики у 8-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 17.07.2013 № 983

12	8-9	Навчальна програма поглибленого вивчення інформатики у 8-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 17.07.2013 № 983
13	8-9	Навчальна програма поглибленого вивчення української мови та української літератури у 8-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 17.07.2013 № 983
14	5-9	Програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класі	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
15	5-9	Програма курсу «Інформатика» для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
16	7-9	Навчальна програма з фізики 7-9 класи	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
17	5-9	Навчальна програма з англійської мови для учнів закладів загальної освіти II ступеня	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
18	5-9	Навчальна програма з української мови в 5-9 класах	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
19	9	Навчальна програма основ правознавства	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
20	5-9	Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

**Перелік навчальних програм
для учнів 10-11 класів закладу загальної середньої освіти III ступеня
(накази МОН від 23.10.2017 № 1407, від 24.11.2017 № 1539)**

1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Українська мова	Профільний рівень
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Захист України	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Інформатика	Профільний рівень
11.	Історія України	Рівень стандарту

12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
13.	Математика (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу)	Профільний рівень
14.	Технології	Рівень стандарту
15.	Українська література	Рівень стандарту
16.	Українська література	Профільний рівень
17.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
18.	Фізична культура	Рівень стандарту
19.	Хімія	Рівень стандарту